

Reili Rand
Hiiumaa Vallavalitsus
valitsus@hiiumaa.ee

Teie 17.09.2020 nr 9-6/674
Meie 29.10.2020 nr 15-1/6379-2

**Vastusseisukohad Eesti mereala
planeeringule tehtud
ettepanekutele**

Austatud proua Rand

Pöördusite Hendrikson & Ko poole seoses Eesti mereala planeeringu ja Hiiumaa elektri varustuskindluse teemaga, Rahandusministeerium oli kirja teadmiseks saanute seas. Rahandusministeerium on Eesti mereala planeeringu koostamise korraldaja ja kuna Teie poolt tõstatatud teemad puudutavad Eesti mereala planeeringu lahendust, siis saadame Teile nendes küsimustes oma seisukohad. Oleme teemat vallavalitsuse esindajatele selgitanud täiendavalt ka eraldi selleks läbiviidud koosolekul, kus AS Elering oli kaasatud.

Valla seisukohas tõite välja, et Hiiumaa elektriga varustamise edasine areng on saanud tagasikäigu ja tegite ettepaneku mitte arvestada mereala planeeringus Eleringi ettepanekut üleriigilise planeeringu muutmiseks, kus põhivõrku Hiiumaale ei tooda. Lisaks palusite kanda saarte toiteringi kaabellahendused mereala planeeringusse.

Selgitame, et mereala planeering, strateegilise riikliku tasandi ruumilise arengudokumendina, ei määra perspektiivsete kaablite ning torujuhtmete konkreetseid ruumilisi asukohti. Planeeringu suurest üldistusastmest tulenevalt ja põhjusel, et pole teada tulevikus kõikvõimalike kavandatavate kaablite ja torujuhtmete võimalikud asukohad, pole otstarbekas kaablite ja torustike konkreetsete asukohtade määramine, vaid hoonestusloa etapi jaoks tingimuste määramine. Kaablite ja torujuhtmetega seonduv, sh nende täpne asukoht selgub hoonestusloa menetluse käigus, mille läbiviimisel tuleb arvestada ka mereala planeeringus määratud tingimusi. Konkreetse asukoha leidmine hoonestusloa etapis, arvestades mereplaneeringu tingimusi, ei ole mereala planeeringut muutev tegevus.

Eelpool toodust erandiks on planeeringuga kavandatud tuuleenergeetika alade põhimõttelised ühenduskoridorid, kuna tuuleenergeetika teema osas sõltub planeeringu elluviidavus mh tehnovõrkude lahendusest ning seeläbi aitab täita Eesti riigi taastuvenergeetika alaseid eesmärke. Seetõttu oleme seda teemat lahendanud kõikidest teistest kaablitest ja torujuhtmetest eraldi veidi detailsemalt.

Eesti mereala planeeringu avalikul arutelul selgitas Elering hetkel teadaolevaid valdkondlikke perspektiive, mille kohast sisendit on nad mereala planeeringu koostamisel ka andnud. AS

Eleringi sisendist lähtuvalt on elektri ülekandevõrgu rajamise eeltingimuseks Läänemaa suunal oluliselt suurenenud tarbimine või elektrienergia tootmine Hiiumaal. Elering AS ülekandevõrgu rajamist ilma võrguarenduse eest tasuva liitujata ei planeeri. Tuuleenergeetika tootmise alad on Hiiu mereala planeeringus Riigikohtu otsusega¹ tühistatud. Seega ei ole praegusel kujul ringtoite rajamine Läänemaa suunal realistlik perspektiiv.

Juhime tähelepanu, et Eesti mereala planeeringuga Hiiu maakonnaga piirnevat mereala planeerida ei saa, kuna nimetatud mereala ei asu Eesti mereala planeeringualal. Hiiu mereala planeering jääb kehtima ka peale üleriigilise mereala planeeringu kehtestamist. Samuti jääb kehtima ka Hiiumaa maakonnaplaneering 2030+. Käesoleva planeeringu menetluses saame kaaluda vaid ettepanekuid, mis puudutavad koostatava planeeringu alal toimuvaid tegevusi ja tegevusi, mida on võimalik tervikuna ellu viia.

Selgitame, et ringtoite väljaehitamine on Hiiu mereala planeeringus kajastatud tuuleenergeetika tootmise alade arendamisega seoses, mille kohaselt tuleb alade arendamisel panustada Hiiumaa elektri varustuskindluse parandamisse ja selle tulemusena tekib elektri ringtoite Hiiumaale. Kuna tuuleenergeetika tootmise alad on Riigikohtu poolt tühistatud ja ringtoite väljaehitamine on võimalik tuuleenergeetika tootmise alade realiseerumisel ehk sellega otseselt seotud, ei ole selles osas planeeringut võimalik ellu viia. Seega Hiiu merealal puudub planeeringuline alus (planeeritud tuule-energeetika alad), millest lähtuvalt Eesti mereala planeeringus kaableid kavandada. Mereala planeeringus tegevuste kavandamisel tuleb veenduda, et selle elluviimine on tervikuna võimalik. Eeltoodud põhjustel ei ole kaablite lahendust võimalikele meretuuleparkidele Hiiu merealal võimalik praeguses protsessis terviklikult lahendada. PlanS § 6 sätestab ka planeeringulahenduse (p 15) ja planeeringu põhilahenduse (p 14) mõisted, millest mh tuleneb, et planeeringulahendus koostatakse vaid planeeringuala kohta, samuti see, et planeeringu põhilahendus peab tagama lahenduse tervikliku toimimise ehk olema elluviidav.

Viitame, et üleriigilises planeeringus „Eesti 2030+“ on skemaatiliselt (vt joonis 10) näidatud võimalik elektriühendus üle Hiiumaa, ühendades Saaremaad, Hiiumaad ja Läänemaa. Eesti mereala planeering täpsustab üleriigilist planeeringut „Eesti 2030+“. Selguse huvides lisame Eesti mereala planeeringu seletuskirja peatüki, mis kirjeldab seoseid üleriigilise planeeringuga „Eesti 2030+“. Täiendavalt märgime, et augustis 2020 on Vabariigi Valitsus võtnud teadmiseks üleriigilise planeeringu „Eesti 2030+“ ülevaatamise tulemused ning sealjuures otsustanud, et alates 2021-22 tuleb alustada uue üleriigilise planeeringu koostamise protsessiga, muuhulgas uute ja täpsustunud arenguvajadustega seoses. Kindlasti saab Hiiu maakond ja vald olema kaasatud ka selles protsessis.

Tulenevalt eeltoodust ei ole otstarbekas saare toiteringi kaabellahenduse asukohti mereala planeeringusse kanda, kuna terviklahendust läbi mereala planeeringu saavutada ei ole võimalik ning kehtivad planeeringud jäävad ka edaspidi kehtima. Samuti rõhutame, et Eesti mereala planeering ei välista saare ringtoite rajamist tulevikus.

¹ Riigikohtu otsus nr 3-16-1472

Soovisite, et Hiiu maakonnaga piirneval merealal Riigikohtu poolt tühistatud tuuleenergeetika osa uuesti planeeritakse ja keskkonnamõju hinnatakse, et leida perspektiivsed tuuleenergeetika arendamiseks sobivad alad. Täname soovi väljendamast ja teavitame, et Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi poolt eeltööd planeeringu algatamise ettevalmistamiseks on käimas, kuid hetkel algatamise taotlust Rahandusministeeriumile veel esitatud ei ole.

Üleriigilise mereala planeeringu kõigist olulisematest menetlusetappidest antakse jätkuvalt infot ka Hiiu Vallavalitsusele. Põhilahenduse avalik väljapanek toimub eeldatavasti 2021 teises pooles.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaia Sarnet
regionaalvaldkonna asekanstler

Lisaadressaadid: Majandus-ja Kommunikatsiooniministeerium, Elering AS

Triin Lepland 4520521
Triin.Lepland@fin.ee